

INFORME NÚM. 9 /2012 SOBRE EL PROJECTE DE DECRET PEL QUAL ES REGULA EL TRACTAMENT INTEGRAT DE LES LLENGÜES ALS CENTRES DOCENTS NO UNIVERSITARIS DE LES ILLES BALEARS.

1-FETS.

La Conselleria d'educació, Cultura i Universitats, va presentar el passat dia 5 de novembre de 2012 al Consell Escolar de les Illes Balears (CEIB), el projecte de decret pel qual es regula el tractament integrat de les llengües als centres docents no universitaris de les Illes Balears, en compliment de l'article 6 del decret legislatiu 112/2001, de 7 de setembre, pel qual s'aprova el text refós de la Llei de consells escolars de les Illes Balears, i va sol·licitar-ne l'informe preceptiu.

El dia 5 de novembre de 2012, la secretaria del CEIP va remetre el projecte d'ordre als Consellers i les Conselleres per al seu coneixement i estudi, i s'obrí un termini per a la presentació d'aportacions que s'acabà dia 19 de novembre de 2012, d'acord amb l'article 38 del Reglament del CEIB.

En la reunió de la comissió permanent del CEIB de dia 9 de novembre de 2012, es va acordar que la comissió específica que havia d'estudiar aquest projecte d'ordre fos la d'ordenació i innovació del Sistema Educatiu. També es va acordar nomenar ponent al Sr. Gabriel Timoner Sampol.

A la mateixa reunió, es va acordar la data de la reunió de la comissió específica d'ordenació i innovació del Sistema Educatiu, per a dia 23 de novembre de 2012.

Dins el termini establert van presentar aportacions i esmenes al projecte d'ordre el següents conseller i conselleres o entitats representades: Sra. Maria Antònia Font en representació d'STEI, Sr. Martí Marc, en representació de la UIB, Sr. Alejandro Benito, en representació de FETE-UGT, Sr. Marc González, en representació de FERECCECA- ECIB, Sra. Eduvigis Sánchez, en representació de la FELIP, Sr. Enric Pozo, en representació de COOPERATIVES D'ENSENYAMENT, Sr. Antoni Martorell, en representació d'ANPE i Sr. Jordi Gual, en representació de FEUSOIB.

Dia 23 de novembre de 2012 va tenir lloc la reunió de la Comissió Específica d'ordenació i innovació del Sistema Educatiu, en la qual es varen debatre les aportacions i esmenes fetes al projecte d'ordre.

Dia 29 de novembre de 2012 va tenir lloc la reunió de la comissió permanent, en la

qual es va debatre la proposta; es va aprovar el projecte d'informe per elevar-lo al ple del CEIB, per 5 vots a favor i 2 en contra.

Abans de la celebració del plenari es varen rebre dues noves al·legacions a l'informe: una de la Sra. Maria Dolores Tronch, Presidenta del Consell Escolar de Menorca i una altra de la Sra. M. Antònia Font Gelabert, en representació de l'STEI. També, es va rebre una aportació del Sr. Marc González, en representació de FERE-CECA-ECIB.

Durant la celebració del plenari, el ponent va incorporar noves aportacions a l'informe.

2- ANTECEDENTS ESTABLERTS EN EL DECRET.

L'article 4 de l'Estatut d'autonomia de les Illes Balears (Llei orgànica 2/1983, de 25 de febrer) estableix que la llengua catalana, pròpia de les Illes Balears, té, juntament amb la castellana, el caràcter d'idioma oficial. A més a més, l'Estatut d'autonomia reconeix el dret de tothom de conèixer-la i d'usar-la, i prohibeix la discriminació per causa de l'idioma. Amb aquest propòsit, la norma estatutària estableix que les institucions de les Illes Balears han de garantir l'ús normal i oficial dels dos idiomes, prendre les mesures necessàries per assegurar-ne el coneixement i crear les condicions que permetin arribar a la igualtat plena de les dues llengües quant als drets dels ciutadans de les Illes Balears. És a dir, que l'Estatut no tan sols estableix que l'Administració ha d'assegurar el coneixement igual dels dos idiomes, sinó que va més enllà i exigeix a les institucions presents a les Illes garantir l'ús d'ambdues llengües a tots els àmbits de l'administració pública i l'educativa.

D'altra banda, l'article 35 de l'Estatut d'autonomia atorga a la Comunitat Autònoma de les Illes Balears la competència exclusiva per a l'ensenyament de la llengua catalana, pròpia de les Illes Balears, d'acord amb la tradició literària autòctona. Normalitzar-la ha de ser un objectiu dels poders públics de la comunitat autònoma. Les modalitats insulars del català, de Mallorca, Menorca, Eivissa i Formentera, han de ser objecte d'estudi i protecció, sense perjudici de la unitat de la llengua.

L'article 36.2 del mateix text legal disposa que, d'acord amb el que estableix l'article 27 i el punt 30 de l'apartat 1 de l'article 149 de la Constitució espanyola en matèria d'ensenyament, correspon a la Comunitat Autònoma de les Illes Balears la

competència de desenvolupament legislatiu i d'execució de l'ensenyament en tota la seva extensió, nivells i graus, modalitats i especialitats. L'article 17 de la Llei 3/1986, de 29 d'abril, de normalització lingüística, estableix que el català, com a llengua pròpia de les Illes Balears, és oficial a tots els nivells educatius. L'article 18 disposa que tots els alumnes tenen dret a rebre el primer ensenyament en la seva llengua, sigui la catalana o la castellana. A aquest efecte, el Govern ha d'arbitrar les mesures adients de cara a fer efectiu aquest dret, tant per a qui vol rebre el primer ensenyament en català com per a qui el vol rebre en castellà.

Disposa que, en tot cas, els pares o tutors poden exercir en nom dels seus fills aquest dret, instant les autoritats competents perquè sigui aplicat adequadament. L'article 19 de la mateixa Llei disposa que la llengua i la literatura catalanes, amb especial atenció a les aportacions de les Illes Balears, han de ser ensenyades obligatòriament a tots els nivells, graus i modalitats de l'ensenyament no universitari. S'ha de garantir el compliment d'aquesta disposició a tots els centres docents. La dedicació horària, dins els programes educatius, referida a l'ensenyament de la llengua i la literatura catalanes ha de ser en harmonia amb els plans d'estudis estatals i com a mínim igual a la destinada a l'estudi de la llengua i la literatura castelleses. L'apartat tercer d'aquest article estableix que els centres privats subvencionats amb fons públics que imparteixen ensenyaments regulats prenent com a base una llengua no oficial a la comunitat autònoma han d'impartir com a assignatures obligatòries la llengua catalana i la castellana, sense perjudici de la normativa que correspon a l'Estat dictar en aquesta matèria, d'acord amb el que preveu l'article 12.2 de la Llei orgànica 8/1985, de 3 de juliol, reguladora del dret a l'educació.

Així mateix, l'article 20 de la Llei de normalització lingüística encomana al Govern l'adopció de les disposicions necessàries encaminades a garantir que els escolars de les Illes Balears, qualsevol que sigui la seva llengua habitual en iniciar l'ensenyament, puguin utilitzar normalment i correctament el català i el castellà al final del període d'escolaritat obligatòria. En aquest sentit, l'article 21 disposa que els plans d'estudis s'han d'adequar als objectius proposats en el títol II de la Llei esmentada.

Finalment, l'article 23.2 de la Llei, estableix que, atesa l'oficialitat de les dues llengües, la catalana i la castellana, els professors que imparteixen l'ensenyament dins l'àmbit de les Illes Balears han de posseir el domini oral i escrit dels dos idiomes

oficials necessari en cada cas per a les funcions educatives i docents que han de dur a terme.

La cooficialitat de les dues llengües en l'ensenyament ha estat reforçada especialment per dues sentències: la de 28 de juny de 2010 del Tribunal Constitucional, d'una banda, i la de 12 de juny de 2012 del Tribunal Suprem, de l'altra. La primera sentència resol el recurs d'inconstitucionalitat interposat contra la reforma de l'Estatut d'autonomia de Catalunya i impedeix que la norma desconegui el valor de llengua normal i vehicular del castellà. La sentència del Tribunal Suprem anul·la alguns preceptes del Decret 181/2008, de 9 de setembre, pel qual s'estableix l'ordenació dels ensenyaments del segon cicle de l'educació infantil, aprovat per la Generalitat de Catalunya. El Tribunal Suprem manifesta que s'haurà d'incorporar al Decret el castellà com a llengua vehicular i docent juntament amb el català i que, si no es fa així, implica que el Decret no s'ajusta a la doctrina emanada de l'Alt Intèrpret de la Constitució espanyola en la Sentència 31/2010, de 28 de juny: «la norma reglamentaria podrá adoptar esas medidas para normalizar el uso del catalán en los centros, pero sin excluir al castellano al que debe reconocer expresamente como lengua vehicular y docente en el centro, y en esta etapa de la educación infantil y en general en la educación primaria, como una de las dos lenguas habituales en que se ha de impartir la misma».

Altrament, la Llei orgànica 2/2006, de 3 de maig, d'educació, estableix en l'article 2 que el sistema educatiu espanyol s'orienta a la consecució, entre altres finalitats, de la capacitació per a la comunicació en les llengües oficials i en una o més llengües estrangeres. Igualment disposa que correspon a les administracions educatives fomentar una primera aproximació a la llengua estrangera en els aprenentatges del segon cicle de l'educació infantil, especialment en el darrer any, i fixa com a objectiu a la resta d'etapes educatives l'adquisició de competències en llengua estrangera. En aquesta línia, el Reial decret 1513/2006, de 7 de desembre, pel qual s'estableixen els ensenyaments mínims corresponents a l'educació primària, i el Reial decret 1631/2006, de 29 de desembre, pel qual s'estableixen els ensenyaments mínims corresponents a l'educació secundària obligatòria, preveuen en les disposicions addicionals segona i tercera, respectivament, la possibilitat d'impartir matèries del currículum en llengua estrangera. Dins l'àmbit de la Comunitat Autònoma de les Illes

Balears, les ordres de desenvolupament dels decrets pels quals s'estableixen els currículums de l'educació primària (Decret 72/2008, de 27 juny) i de l'educació secundària obligatòria (Decret 73/2008, de 27 juny) autoritzen que una part de les àrees o matèries dels currículums sigui impartida en una llengua estrangera, sempre de conformitat amb els aspectes bàsics regulats en els esmentats decrets.

En el marc de la diversitat lingüística i cultural d'Europa es fa necessària l'educació de ciutadans competents en una o més llengües estrangeres, a més de les llengües oficials de la comunitat. Un dels objectius que s'ha marcat la Unió Europea per a l'any 2020 és millorar les competències lingüístiques en llengua estrangera. Això es concreta en les Conclusions del Consell de la Unió Europea de 12 de maig de 2009 sobre un marc estratègic per a la cooperació europea en l'àmbit de l'educació i la formació («ET 2020»). Aquesta organització recomana als estats membres impulsar accions que possibilitin als ciutadans comunicar-se almenys en dues llengües, a més de la llengua materna, fomentant l'ensenyament de llengües a tots els nivells educatius i oferint als immigrants l'oportunitat d'aprendre les llengües del país d'acolliment.

La ciutadania europea ha d'assolir un nivell de competència lingüística que faciliti el seu desenvolupament personal, l'aprenentatge i l'exercici de la seva professió, la mobilitat i les relacions internacionals, i l'ús de les tecnologies de la informació i de la comunicació i la participació en les xarxes virtuals. En definitiva, la competència lingüística i comunicativa en diverses llengües ha de capacitar els ciutadans europeus per tenir èxit en un món global.

Una societat multicultural ofereix totes les oportunitats per educar en pluralitat de cultures i llengües. És un fet constatable que el plurilingüisme condueix a un millor desenvolupament cognitiu i a una actitud més oberta i solidària. El contacte amb més d'una llengua afavoreix el desenvolupament d'estratègies metacognitives i de comunicació, així com el respecte i la tolerància vers altres cultures. El coneixement de realitats diverses enriqueix i reforça, alhora, la pròpia cultura.

Els sistemes educatius, mitjançant l'escola, han de propiciar el coneixement i la pràctica de les llengües objecte d'ensenyament. Les autoritats educatives han de fixar els objectius pel que fa a l'aprenentatge de llengües i els mitjans per aconseguir-los. A la comunitat autònoma de les Illes Balears, els alumnes, en acabar l'educació

obligatòria, han d'assolir prou competència lingüística i comunicativa en les llengües oficials i en una llengua estrangera, prioritàriament l'anglès. Cal, doncs, millorar la competència comunicativa dels alumnes, amb especial èmfasi en la llengua oral, i definir quines competències s'han de desenvolupar i en quin nivell de domini. Malgrat que els objectius són els mateixos per a tot el territori, cada centre docent ha de disposar d'autonomia suficient per adequar la planificació lingüística a les seves necessitats i condicions específiques.

L'aprenentatge efectiu d'idiomes té lloc quan els aprenents poden posar en pràctica les estratègies lingüístiques en situacions reals. En aquesta línia, programes que parteixen de models educatius com l'aprenentatge integrat de continguts i llengües estrangeres (metodologia AICLE) i el tractament integrat de llengües (TIL) són experiències efectives per a l'ensenyament de les llengües que es duen a terme amb èxit en diversos països europeus i a la comunitat autònoma de les Illes Balears.

En tots els aprenentatges, i de manera especial en l'aprenentatge de llengües, és essencial fomentar l'autonomia de l'alumne i l'aprendre a aprendre, promoure una actitud reflexiva sobre l'aprenentatge i aconseguir la curiositat per les llengües i la motivació de l'alumne. En aquesta tasca és essencial la implicació efectiva de les famílies.

En el context de les Illes Balears, els docents han de ser conscients de la funció comunicativa i integradora de les llengües i de la responsabilitat que els correspon en la construcció d'una societat plurilingüe. La formació dels professors en aquest aspecte és fonamental.

L'educació a les Illes Balears ha d'afrontar la realitat social en un context de globalització i de mobilitat laboral i professional, que ens situa en un espai internacional de plurilingüisme. Així mateix, les famílies i la societat s'han d'integrar com a elements fonamentals de participació dins el sistema educatiu de forma activa i responsable.

Aquesta realitat exigeix un marc educatiu apropiat, i per això aquest Decret crea les bases que afavoreixin l'harmonització de l'ensenyament de les llengües oficials i almenys una llengua estrangera.

La Conselleria d'Educació, Cultura i Universitats, conscient d'aquestes exigències, va

ser capdavantera a promoure diverses experiències en matèria d'educació plurilingüe, com ara el Programa d'Ensenyament Primerenc de l'Idioma (EPI), el programa de centres adscrits al Conveni MEC - British Council, el Decret sobre mesures per a fomentar la competència lingüística en llengües estrangeres i el Programa de Seccions Europees. Tot i que la situació a la nostra comunitat en matèria d'ensenyament i aprenentatge de llengües estrangeres ha millorat aquests darrers anys, queda un llarg camí per situar-nos al mateix nivell que la resta de països europeus.

Fins ara, l'eina de què han disposat els centres per promoure la competència en comunicació lingüística als centres educatius ha estat el projecte lingüístic de centre. Aquest document recollia les necessitats, els acords i les decisions preses per cada centre per potenciar de manera adequada la competència lingüística dels alumnes.

No obstant això i atès tot el que s'ha exposat en els apartats anteriors, es fa del tot necessari disposar d'un nou projecte que abordi el tractament integrat de les dues llengües oficials i la llengua estrangera i que inclogui accions de suport a totes les llengües, d'innovació educativa, d'atenció a la diversitat lingüística i cultural, el tractament integrat de llengües, l'ús del portafolis europeu de llengües i l'aprenentatge integrat de continguts i llengua estrangera. L'educació plurilingüe, entesa com a organització de l'ensenyament de les llengües i també com a valor afegit distintiu del centre i personal de cada alumne, ha de ser prevista en el nou projecte.

Tots aquests condicionants fan necessari l'actualització de l'actual projecte lingüístic, el qual és substituït, de resultes d'aquest Decret, pel projecte de tractament integrat de les llengües, que ha de formar part del projecte educatiu del centre.

Així, la Conselleria d'Educació, Cultura i Universitats aposta, amb fermesa, per un model d'educació plurilingüe, que intensifica els programes existents i alhora fa una gran passa endavant per facilitar que els alumnes assoleixin les competències necessàries per desenvolupar-se en un món global.

3- CONTINGUT DEL PROJECTE D'ORDRE.

El projecte de decret consta de preàmbul, trenta un articles distribuïts en sis capítols, dues disposicions addicionals, una disposició transitòria, la disposició derogatòria i dues disposicions finals.

Preàmbul: que conté les bases legals en que es fonamenta. Capítol I: principis generals.

Article 1: objecte.

Article 2: àmbit d'aplicació.

Article 3: finalitat.

Capítol II: model per al model integrat de les llengües.

Article 4: principis.

Article 5: currículum.

Article 6: educació infantil.

Article 7: educació primària.

Article 8: educació secundària obligatòria.

Article 9: batxillerat.

Article 10: formació professional.

Article 11: millora de la pràctica docent.

Capítol III: les llengües d'ensenyament, La llengua estrangera.

Article 12: llengües d'ensenyament.

Article 13: llengua estrangera i metodologia.

Article 14: educació infantil.

Article 15: educació primària.

Article 16: educació secundària obligatòria.

Article 17: altres ensenyaments.

Capítol IV: del model de tractament integrat de les llengües.

Article 18: planificació dels centres.

Article 19: procediment d'implementació del projecte de tractament integrat de

les llengües al centre.

Article 20: aprovació del projecte.

Article 21: aprovació inicial.

Article 22: aprovació definitiva.

Article 23: suport de les famílies al projecte de tractament integrat de llengües.

Article 24: seguiment i avaluació del projecte de tractament integrat de llengües.

Capítol V: professors.

Article 25: requisits.

Article 26: catalogació de places.

Article 27: reconeixement de mèrits.

Article 28: formació del professorat.

Capítol VI: alumnes.

Article 29: certificació de la competència lingüística dels alumnes.

Article 30: expedient i historial acadèmic.

Article 31: atenció a la diversitat.

Disposició addicional primera: procediment alternatiu. Disposició addicional segona: calendari d'aplicació. Disposició transitòria única: habilitació temporal. Disposició derogatòria.

Disposició final primera: aplicació i desplegament.

Disposició final segona d' entrada en vigor de l'Ordre.

4- CONSIDERACIONS I RECOMENACIONS GENERALS.

4.1- Es recomana utilitzar la terminologia no sexista: alumnat, professorat, etc.

4.2- Es recomana utilitzar la mateixa estructura d'apartats en tot el decret (1.2.3 o a.b.c,...).

4.3. Encara que la lectura del preàmbul i dels articles inclosos en el capítol I dedicat

als principis generals parla de la justificació, seria bo incloure d'alguna manera més explícita la justificació sobre el canvi de model lingüístic en els termes següents:

- a) Es garanteix la presència vehicular de la llengua catalana, la llengua castellana (llengües oficials de les Illes Balears) i d'una llengua estrangera (preferentment la llengua anglesa).
- b) Es garanteix, que els centres educatius de les Illes Balears, podran adaptar la major o menor presència vehicular de les dues llengües oficials i de la llengua estrangera en funció de l'avaluació dels resultats i de les decisions adoptades pels professionals de l'ensenyament, a través dels òrgans de govern dels centres educatius.
- c) L'objectiu del decret ha de garantir que es pretén millorar la competència lingüística de les llengües; òbviament, aquesta garantia passa ineludiblement per l'avaluació continua dels resultats de cada centre educatiu.
- d) Es garanteix que l'alumnat assoleix també les competències específiques de la matèria no lingüística, amb la utilització de la metodologia AICLE (ensenyament de matèries no lingüístiques utilitzant una llengua estrangera com a vehicular).
- e) Es garanteix que es manté la funció normalitzadora de la llengua catalana, pròpia de les Illes Balears (article 1 de la Llei de Normalització lingüística de les Illes Balears).

4.4- El decret ha de garantir que l'alumnat no es separarà en línies diferents dins de l'escola per seguir itineraris lingüístics diferents, a excepció de l'alumnat nou vingut, que en funció de la seva procedència i capacitacions lingüístiques haurà de ser atès temporalment en els programes d'acolliment lingüístic i culturals que cada centre haurà d'organitzar segons les necessitats d'escolarització en cada moment. Això no implica la derogació de l'ordre del Conseller d'Educació i Cultura de 14 de juny de 2002, per la qual es regula l'elaboració i l'execució del programa d'acolliment lingüístic i cultural (PALIC) adreçat a l'alumnat d'incorporació tardana al sistema educatiu de les Illes Balears. És més, el PALIC és un programa que en la pràctica s'organitza en funció dels coneixements de llengua catalana i de llengua castellana de l'alumnat nouvingut. Per tal d'oficialitzar aquesta pràctica s'hauria de modificar l'esmentada ordre.

4.5- S'entén que quan es parla de modalitats insulars, es refereix al vocabulari específic, a la parla, a les formes orals i escrites que enriqueixen la unitat de la llengua catalana.

4.6- L'aprovació del projecte per part del Consell Escolar del Centre és necessàriament suficient per iniciar la seva aplicació (Llei Orgànica d'Educació, articles 127 a 129). És l'òrgan col·legiat de Govern. La Conselleria d'Educació, Cultura i Universitats, a través del departament d'inspecció educativa, haurà de vetllar per a la seva legalitat. Aquesta consideració s'haurà de tenir en compte especialment en els articles del capítol IV.

4.7- Es considera important que cada centre pugui adequar el projecte a la seva realitat sociolingüística i dels resultats, amb l'objectiu de assolir la competència lingüística de l'alumnat amb la llengua catalana, la llengua castellana i la llengua estrangera. Això no contradiu el fet que, el consell escolar del centre, en l'àmbit de la seva autonomia, i només en el cas que vulgui optar per una configuració diferent a les possibilitats que regula el decret, organitzi una consulta a les famílies de l'alumnat del seu centre per tal d'aprovar la seva proposta de projecte de tractament vehicular de llengües en el marc de la disposició addicional primera. Cal recordar que el decret 92/1997 que regula l'ús de l'ensenyament de i en llengua catalana, ja recull a l'article 11 que per modificar un projecte lingüístic..., el consell escolar durà a terme les actuacions necessàries per obtenir el consens majoritari dels pares dels alumnes als quals es pretén aplicar la modificació. A més s'ha de tenir en compte que, en el cas de centres privats i concertats, el Tribunal Superior de Justícia de les Balears es va manifestar en la sentència 205 de 4 de març de 2005, anul·lant la possibilitat de la consulta als pares en el tema de la jornada i horari dels centres privats i concertats, i delimitant aquesta possibilitat exclusivament als centres públics. Finalment s'ha de valorar el contingut de la recent sentència del Tribunal Superior de Justícia de Galícia 01286/2012 en relació al alguns articles del decret 79/2010 que regula el plurilingüisme als centres docents no universitaris de Galícia.

4.8- En el Consell Escolar de les Illes Balears, es manifesten dubtes referents al professorat per impartir la seva matèria amb llengua anglesa: sobre la titulació, sobre la formació, sobre els terminis per a reciclar-se, sobre la implicació de la titulació en els concursos de trasllats o a vacants pel professorat interí, sobre la possibilitat o no de establir una moratòria pel professorat de més edat, etc. Per tant, tal com recull el projecte de decret en l'article 28, necessàriament s'ha de desenvolupar la normativa

adient que reguli aquests aspectes, de tal manera que la implantació del tractament integrat de llengües conjugui les necessitats competencials de l'alumnat amb les necessitats de formació del professorat i els llocs docents que ja ocupen per concurs, acords sobre el professorat interí, etc. En aquest sentit, s'hauria d'incloure la referència normativa sobre la titulació del professorat mínima necessària per a impartir una matèria no lingüística en una llengua estrangera; concretament el RD 1834/2008, de 8 de novembre i el RD 1594/2011 de 4 de novembre (B2 del marc comú europeu). En qualsevol cas, s'hauria de potenciar que, en la mesura de les possibilitats, el professorat progressi cap a nivells de titulació superiors al mínim exigít.

4.9- El preàmbul, es podria aprofitar també per esmentar els resultats de les diferents avaluacions fetes des de fa alguns anys sobre les competències lingüístiques de l'alumnat o de programes i experiències que impliquen la utilització de la llengua estrangera com a vehicular (seccions europees o British Council, per exemple).

4.10- En la línia en que s'expressa en anteriors punts, s'ha de tenir en compte que els centres han de tenir l'autonomia suficient per adequar els seus projectes de tractament integrat de les llengües a la seva realitat també de forma coordinada amb els centres que tenen adscrits; es a dir, s'ha de garantir una coherència entre les diferents etapes educatives.

4.11- S'hauria d'incloure una planificació temporal progressiva del procés de desenvolupament del mateix, tant en l'aplicació en les matèries com en l'organització dels centres, tal com s'esmenta l'article 18 del projecte de decret.

4.12- S'ha de tenir en compte que, en el cas dels centres privats – concertats la normativa reguladora d'alguns dels aspectes que es pretenen regular amb aquest decret, es diferent a la dels centres públics. A títol d'exemple, les competències del Consell Escolar són les establertes en l'article 57 de la LODE i que actua sempre a iniciativa del titular i de la direcció pedagògica. També s'esmenta la comissió de coordinació pedagògica, que és inexistent en els centres privats.

4.13- Un dels punts que s'ha de vigilar, és el nou enfocament que necessàriament haurà de tenir el pla d'atenció a la diversitat, pel que fa a l'alumnat amb necessitats

educatives especials en un entorn plurilingüe.

4.14- Es considera que, ja que el decret té influència amb l'ordre que regula la possibilitat que els pares i mares triïn la llengua de primer ensenyament, el desenvolupament normatiu clarifiqui l'organització i funcionament per tal de fer efectives l'elecció de llengua de primer ensenyament i el tractament integrat de les llengües.

4.15- Cal esmentar que moltes de les consideracions generals s'haurien de reflectir en un major desenvolupament de l'articulat tal com es fa en el preàmbul de la proposta de decret.

4.16- Es reconeix la necessitat d'avançar cap al tractament integrat de les llengües que assegurí el coneixement de les dues llengües cooficials i, suficientment, una llengua estrangera; a ningú escapa que en la societat actual l'accés als coneixements demana una competència lingüística plural

4.17- Es recomana que, tal com es fa en el cas de la llengua estrangera, es dediqui un capítol a les llengües cooficials.

5- CONSIDERACIONS I PROPOSTES SOBRE EL CONTINGUT DEL PROJECTE D'ORDRE.

5.1- Sobre el títol: es considera molt més adequat parlar d'ensenyament integrat de llengües i no de "tractament".

5.2- Sobre el preàmbul: es proposa afegir la referència a la Sentència núm. 886, de 22 de novembre de 2011 de la Sala Contenciosa Administrativa del Tribunal Superior de Justícia de les Illes Balears, que va declarar nul·la la disposició derogatòria del Decret 72/2008, de 6 de juny, pel qual s'establia l'ordenació general dels ensenyaments de l'educació infantil, educació primària i educació secundària a les Illes Balears. Aquesta disposició havia derogat l'Ordre de 13 de setembre de 2004, que regulava el dret dels pares, les mares o els tutors legals a elegir la llengua del primer ensenyament. Per això, i en compliment de la Sentència esmentada, cal

destacar la vigència normativa de l'esmentada Ordre, la qual desplega el dret establert en l'article 18 de la Llei 3/1986, de 29 d'abril, de normalització lingüística.

Per altra banda, es proposa afegir una descripció i conclusions de les experiències dutes a terme fins al moment sobre la incorporació d'una llengua estrangera com a vehicular en els centres educatius de les Illes Balears, i que inclogui una referència explícita al programa British Council; aquest programa s'ha de renovar aquest any.

També es proposa eliminar de l'apartat I: al final del primer paràgraf, des de "Es a dir...fins a educativa". Del quart paràgraf des de "a aquest efecte...fins a castellà."

Del punt II, paràgraf dotzè, substituir "Conselleria d'Educació, Cultura i Universitats" per "Conselleria competent en matèria educativa".

Del punt III, primer paràgraf, substituir "es fa del tot necessari" per "es considera oportú".

5.3- Sobre l'articulat:

- Article 1: es proposa substituir "tractament" per "ensenyament". Aquest canvi afectaria al títol del decret "decret pel qual es regula l'ensenyament integrat de llengües", i a la resta d'articles.
- Article 3: es proposa que no sigui necessària l'autorització prèvia per establir la primera llengua estrangera diferent a l'anglès. En tot cas, s'haurà d'incloure en el projecte tractament integrat de llengües i per tant en el projecte educatiu de cada centre. En qualsevol cas, s'ha de tenir en compte que la coordinació entre centres de primària i secundària és cabdal. (veure consideració general 4.10.)
- Article 4e: es proposa afegir al final de la redacció: "d'acord amb allò que estableix la normativa bàsica estatal i mitjançant el òrgans de participació que preveuen les lleis orgàniques". També es proposa eliminar "i en especial de les famílies". Uns dels principis del decret ha de ser la participació de tots els agents educatius, sense emfatitzar ningú en especial.
- Article 6: de forma general, es proposa que partint de la particularitat globalitzadora de l'etapa, es treballin les llengües oficials per projectes amb finalitat comunicativa explícita i s'asseguri la presència de les dues llengües cooficials en aquest projecte. Per altra banda, es proposa que, tal com s'estableix

a la normativa, la llengua estrangera s'iniciï en el segon cicle de l'educació infantil. A més es proposa substituir la frase "ensenyament oficial de la llengua estrangera" per "ensenyament de la llengua estrangera".

- Article 6.2: es proposa afegir al final de l'apartat: "l'administració educativa posarà a disposició dels centres públics i privats – concertats els recursos necessaris per tal de poder oferir aquesta atenció individualitzada. Aquests recursos no han d'anar en detriment dels recursos que es destinen a l'atenció de l'alumnat amb necessitats educatives especials". També es proposa afegir el caràcter "d'excepcionalitat" a la sol·licitud d'atenció individualitzada, sempre que es demostrï que les mesures ordinàries previstes no són suficients per assolir els objectius i continguts (Decret 39/2011 d'atenció a la diversitat).
- Article 7: incloure un nou apartat que faci referència a la necessitat d'optimitzar l'ensenyament de les llengües a través del enfocament metodològic de la programació consensuada de les llengües amb la finalitat d'aconseguir en totes les llengües les habilitats bàsiques reconegudes al marc europeu de referència: llegir, escoltar, escriure, parlar i interactuar amb cadascuna de les llengües.
- Article 7.2: la Llei de Normalització lingüística no preveu que els pares, mares o tutors legals de l'alumnat puguin demanar una atenció individualitzada de la llengua no triada com a de primer ensenyament. Per tant, la premissa de l'article 7.2 no és correcta. També s'hauria d'incloure la mateixa esmena de l'article 6.2. A més, en el cas de l'educació primària, aquesta atenció individualitzada estarà condicionada a que l'alumne no s'hagi escolaritzat abans, en l'educació infantil.
- Article 7.3: d'acord amb la finalitat normalitzadora de la llengua catalana, com a llengua pròpia de les Illes Balears i que la llei atribueix als centres docents, i tenint en compte la configuració global de l'etapa educativa, els centres no poden impartir menys hores en llengua catalana que en qualsevol altra llengua.
- Articles 7.4 i 7.5: per facilitar l'organització i l'optimització dels recursos que es disposen, es proposa ampliar les àrees que els centres poden triar i que es poden impartir en cada llengua.
- Article 7.6: incloure l'avaluació contínua del projecte com a garantia que assoleix l'objectiu fonamental que és que l'alumnat sigui competent en les dues llengües cooficials i la llengua estrangera.

- Article 8.1 i 8.2: per facilitar l'organització i l'optimització dels recursos que es disposen, es proposa ampliar les àrees que els centres poden triar i que es poden impartir en cada llengua.
- Article 8.2: es proposa incloure la mateixa esmena que a l'article 7.3.
- Article 8.3: es proposa la mateixa esmena que a l'article 7.6.
- Article 9: es proposa incloure la mateixa esmena que a l'article 7.3. Per altra banda, es proposa afegir un apartat en el que s'indiqui que a l'hora de plantejar l'ensenyament integrat de llengües en el batxillerat s'ha de tenir en compte la llengua en què l'alumnat haurà de realitzar les proves de selectivitat o similars.
- Article 10, apartats 1 i 2: es proposa incloure la mateixa esmena que a l'article 7.3. A més a més, en el cas de centres privats, a l'apartat 2, eliminar l'autorització administrativa prèvia; ha de prevaler l'autonomia pedagògica del centres i la llibertat de configuració de l'oferta educativa dels centres privats.
- Article 19: Es proposa eliminar "inicialment" del final del redactat. També es proposa afegir un segon apartat amb la següent redacció. "En els centres privats concertats, l'elaboració del projecte de tractament integrat de les llengües del centre, en el marc del projecte educatiu, correspon al seu titular".
- Article 20: en coherència amb el que s'exposa en aquest informe, es proposa eliminar l'article.
- Article 21: en coherència amb el que s'exposa en aquest informe, es proposa eliminar l'article.
- Article 22: en coherència amb el que s'exposa en aquest informe, es proposa eliminar l'article. Es proposa afegir que la Conselleria d'Educació, Cultura i Universitats, a través del departament d'inspecció educativa vetllarà per la legalitat del nou projecte.
- Article 23b: es proposa eliminar el final del paràgraf des de "abans que el projecte integrat de llengües..." fins al final.
- Article 24.1: eliminar del redactat el següent text: "en el cas que aquesta revisió comporti modificacions, s'han de seguir els tràmits estipulats en els articles 19, 20

i 21”.

- Article 28: es proposa que es contempli la possibilitat que es el professorat pugui ser format en els mateixos centres educatius.

5.4: Sobre les disposicions addicionals:

- S'hauria d'incloure que la Conselleria d'Educació, Cultura i Universitats proposa als òrgans pertinents la planificació d'un pla de formació del professorat tant dels aspectes de competència lingüística en llengua estrangera com dels aspectes relacionats amb la metodologia AICLE.

- S'hauria d'incloure que la Conselleria d'Educació, Cultura i Universitats proposi als òrgans pertinents la realització d'un informe d'avaluació anual de desenvolupament del decret. Aquest informe hauria de elevar-se a les meses sectorials respectives de l'ensenyament públic i dels centres privats – concertats, i al Consell Escolar de les Illes Balears.

- Modificar la disposició addicional primera. En coherència amb les propostes fetes en relació als articles 19 a 22 s'hauria de modificar la redacció: en els centres públics, després de la consulta, el projecte de tractament integrat de llengües serà aprovat pel Consell Escolar i la Conselleria d'Educació, Cultura i Universitats, a través del departament d'inspecció educativa vetllarà per la legalitat del nou projecte.

Es proposa afegir un punt 2 amb el següent contingut: en els centres privats concertats, i com a conseqüència de les competències del titular que recullen els articles 21.1 de la Llei Orgànica Reguladora del Dret a l'Educació i 121.6 de la Llei Orgànica d'Educació, no serà necessària la consulta per a la modificació del projecte de tractament integrat de llengües més enllà dels límits establerts per aquest decret. En aquest cas, el titular comunicarà per escrit a la Direcció General competent la modificació proposada, que haurà d'anar acompanyada d'una memòria justificativa de les raons sociolingüístiques que l'aconsellen, especialment les relatives a la població escolar que atén el centre, i respectar, en tot cas, el contingut de la Llei 3/1986, de normalització lingüística i la normativa educativa bàsica estatal.

- Es recomana afegir una disposició addicional amb el següent text: sempre respectant els percentatges mínims de dedicació vehicular de cada llengua “es podrà fer un enfocament metodològic plurilingüe d'aquelles matèries no lingüístiques tant a

l'educació primària com a l'educació secundària. Aquest plantejament haurà de quedar justificat i argumentat en el projecte de tractament integrat de llengües, així com els seus mecanismes d'avaluació. El còmput horari inclourà el percentatge en cada una de les llengües cooficials i, si s'escau d'una llengua estrangera”.

5.5- Disposicions derogatòries: s'ha d'exceptuar de la derogació l'ordre del Conseller d'Educació, Cultura i Universitats de 3 de maig de 2012 (BOIB núm. 64 de maig de 2012) i la correcció d'errades referida a l'esmentada ordre (BOIB núm. 71 de 19 de maig de 2012), per tal de no entrar en contradicció amb els procediments descrits.

6- CONSIDERACIÓ FINAL.

El Consell Escolar de les Illes Balears, reunit en sessió plenària de dia 19 de desembre de 2012, aprova aquest informe 9/2012 per 15 vots a favor, 5 en contra i 2 abstencions dels consellers i conselleres presents en el moment de la votació, la qual cosa faig constar als efectes del que estableix l'article 6 de la Llei de consells escolars de les Illes Balears.

Palma, 19 de desembre de 2012

La Secretària

María del Carmen Marino López

El President

Jordi Llabrés i Palmer